

**KOÇ
ÜNİVERSİTESİ**

**ETİK DAVRANIŞ KURALLARI VE
UYGULAMA PRENSİPLERİ**

1. AMAÇ	1
2. KAPSAM	1
3. REFERANSLAR	1
4. TEMEL PRENSİPLER	1
4.1. Üniversite Çalışan İlişkileri	2
4.2. Üniversite Paydaş İlişkileri	3
a- Devlet İlişkileri	3
b- Sosyal Sorumluluk	3
c- Öğrenci İlişkileri	3
d- Tedarikçi İlişkileri	4
e- Rakip ve Rekabet İlişkileri	4
f- Küresel Sorumluluk - Çevrenin Korunması	4
g- Küresel İlkeler Sözleşmesi	4
4.3. Uyulması Gereken Etik Davranış Kuralları	4
a- Varlık ve Bilgi Yönetimi	5
Fikri Mülkiyet Hakları	5
Bilgi Yönetimi	5
b- Güvenlik ve Kriz Yönetimi	5
c- Gizlilik	6
d- Çıkar Çatışmasından Kaçınmak	6
e- Kendi veya Yakınları Lehine İşlem Yapmama	6
f- Temsil ve Organizasyon Davetlerine Katılım	6
g- Hediye Almak ve Vermek	7
h- İşten Ayrılanların Üniversite ile İş Yapması	7
i- İçerden Bilgi Ticareti (Insider Trading)	7
j- İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği	7
k- Siyasi Faaliyet Yasağı	7
5. YÖNTEM	8
5.1. İhlallerin Bildirim Yükümlülüğü	8
5.2. Disiplin Uygulaması	8

1. AMAÇ

Bu dokümanın amacı, Koç Üniversitesi çalışanlarının çalışma kültürünü oluşturarak, Üniversite'nin günlük çalışma hayatına ortak bir etik anlayışı getirmek ve uygulama prensiplerini belirlemektir.

2. KAPSAM

Bu prensipler, Koç Üniversitesi'nin tam zamanlı ve kısmi zamanlı görev yapan akademik ve idari çalışanlarını kapsar.

3. REFERANSLAR

- 3.1. Yükseköğretim Mevzuatı
- 3.2. Uluslararası Temel İnsan Hakları Belgeleri
- 3.3. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi
- 3.4. Koç Üniversitesi İdari Personel Yönetmeliği
- 3.5. Cinsel Tacizi Önleme Yönetmeliği

4. TEMEL PRENSİPLER

Koç Üniversitesi, insan odaklı bir yaklaşım ile dünyaya ve ülkesine karşı sorumluluk duyan, katma değer sağlayan bireyler yetiştirmeyi ve bilim üretmeyi amaçlar. Bunun için ulusal ve küresel çapta, öğrencileri, mezunları, çalışanları, tedarikçileri, sivil toplum kuruluşları -kısaca tüm paydaşları- için güvenilirlik, devamlılık ve saygınlık simgesi olmayı hedefler.

Koç Üniversitesi Etik Davranış Kuralları, Vehbi Koç Vakfı kurucusu Vehbi Koç'un daima en iyi olmak, sürekli gelişmek için kaynak yaratmak, ülkeye güç katmak, insan kaynağını en değerli sermaye olarak göyerek üstün iş ahlakı ve dürüst çalışmayı benimsemek ilkeleri ile uyumlu olarak hazırlanmıştır.

Bu dokümanın yol gösterici nitelikte olması amaçlanırken, Üniversite'nin çalışanlarından, Üniversite'nin kültür bütünlüğünü sağlayacak tavır ve davranışlar sergilemeleri beklenmektedir. Buna ek olarak, tüm çalışanlardan beklenen, "Koç Üniversitesi" isminin saygınlığını ve güvenilirliğini korumak ve geliştirmektir.

Koç Üniversitesi bünyesinde istihdam edilen tüm çalışanlar, Koç Üniversitesi Etik Davranış Kuralları'na uymakla yükümlüdürler. Tüm paydaşlardan, iş etiği kuralları ve bu kuralları destekleyen tüm uygulama prensiplerine her yerde uymaları beklenir. Tüm çalışan ve paydaşlar bu kurallara uymakla yükümlü olduğu gibi, bu kurallara uygun hareket edilmediğini gözlemlediklerinde, bu durumu ilgili mercilere bildirmekle yükümlüdürler.

Etik Davranış Kuralları'nın tüm çalışanlara bildirilmesi, çalışanların bu kurallara gerekli önemi

vermelerinin sağlanması ve Etik Davranış Kuralları'na uyulması konusunda gerekli çaba ve liderliğin gösterilmesi, Koç Üniversitesi'nde görev yapan orta ve üst düzey yöneticilerin asli görev ve sorumlulukları arasındadır.

4.1. Üniversite Çalışan İlişkileri

Koç Üniversitesi, sürdürülebilir büyümeyi sağlayacak katma değeri yaratan en başarılı ve yetkin akademisyenlerden ve profesyonellerden oluşan, en çok tercih edilen, herkesin parçası ve paydaşı olmaktan gurur duyduğu bir üniversite olmayı hedeflemektedir.

Koç Üniversitesi, çalışanlarına değer verir ve çalışan haklarına saygılı davranır.

"En önemli sermayemiz insan kaynağımızdır" politikası, Koç Üniversitesi'nin kurulduğu günden itibaren benimsediği temel ilkelerden biridir ve Üniversite'nin insan odaklı yaklaşımını ifade eder.

Bu çerçevede Koç Üniversitesi, akademik ve idari çalışanları ile olan ilişkileri için aşağıdaki prensipleri benimsemiştir:

- İşe alma ve istihdamda tek ölçü olarak işe uygunluk vasfını aramak, ayrımcılık yapmadan fırsat eşitliği sağlamak,
- Üniversite'yi ileriye götürecek en nitelikli gençleri, akademisyenleri ve deneyimli profesyonelleri Üniversite'ye kazandırmak,
- Çalışanların yeteneklerinden, güçlerinden ve yaratıcılıklarından azami fayda sağlamak,
- Çalışanların eğitilmesi, yönlendirilmesi ve geliştirilmesi için imkân ve fırsat eşitliği sağlamak,
- Adil ve rekabetçi ücret politikaları, etkin ve objektif performans değerlendirme sistem ve uygulamaları ile çalışmayı ve başarıyı ödüllendirmek,
- Yükseltme ve ödüllendirmede fırsat eşitliği sağlayarak çalışanların Üniversite'ye olan aidiyetini ve bağlılığını artırmak,
- Çalışma barışının sürekliliğini sağlamak,
- Çalışanlara temiz, sağlıklı ve güvenli çalışma koşulları sağlamak,
- İşbirliği ve dayanışmanın en önemli unsur olduğu şeffaf ve karşılıklı saygıyı teşvik eden bir çalışma ortamını yaratmak ve kalıcı kılmak,
- Üniversite çalışanlarının, işyerindeki insan onurunun korunması amacıyla, hangi türden olursa olsun şiddet ve tacize maruz kalmasına kesinlikle izin vermemek,
- Tacize dayalı olarak yaşanması muhtemel olay ve durumları, Cinsel Taciz Önleme Yönetmeliği'nde belirlenen çerçevede doğrultusunda önlemek,
- Çalışanların görüş ve önerilerini değerlendirmek, yanıtlamak ve motivasyon artırıcı tedbirler almak,
- Çalışanlar ile ilgili özel bilgileri, hukuki zorunluluk haricinde, çalışanın izni ve bilgisi olmadan üçüncü şahıslarla paylaşmamak,

- İnsan haklarına saygılı olmak,
- Bilimsel çalışmaları akademik özgürlük ilkesi çerçevesinde yürütmek, serbestlik ve açıklık ilkelerinden taviz vermemek.

4.2. Üniversite Paydaş İlişkileri

Koç Üniversitesi'nin paydaşları ile ilişkilerini yönlendiren temel prensipler aşağıda sıralanmıştır:

- “Koç Üniversitesi”ni toplum nezdinde temsil etmek ve itibarını artırmak,
- Paydaşlarla iletişim kanallarını açık tutarak eleştiri ve önerilerinden istifade etmek, olumlu ilişkilerin devamını sağlamak,
- Kamuoyu ile Üniversite adına görüş paylaşımında kişisel görüş bildiriminden kaçınmak,
- Üniversite olarak toplumsal meselelerle ilgili sorumluluk bilincine sahip olmak.

a- Devlet İlişkileri

- Faaliyet gösterilen ve gösterilecek ülkelerdeki ilgili tüm hukuk kurallarına uymak,
- Tüm işletme ve mali faaliyetlerini hukuka bütünüyle uygun bir biçimde yönetmek, kayıt altına almak, tutmak ve raporlamak.

b- Sosyal Sorumluluk

- Bilimsel, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmaya katkıda bulunacak çalışmaları tasarlamak, desteklemek ve yürütmek,
- Toplumun ilgilendiren konulara duyarlılık göstermek ve toplumun olumlu yönde gelişimi için destek vermek.

c- Öğrenci İlişkileri

- Öğrenciler için değer yaratmak, öğrenim talep ve gereksinimlerini, Üniversite'nin eğitim politikaları ve felsefesi paralelinde en üst düzeyde karşılamak,
- Öğrencilerin Üniversite'nin etik değerleri konusundaki bilincini yükseltmek ve bu değerlere uyumunu sağlamak,
- Kaliteli öğrenim hizmetleri sağlamak ve istikrarlı eğitim politikaları izlemek,
- Öğrenciler ile ilişkilerde uzun vadeli bir güven ortamı oluşturmak,
- Öğrenci memnuniyetini artırarak öğrencilerin birinci tercihi olmayı hedeflemek,
- Öğrenciye yanıltıcı ve eksik bilgi vermemek,
- Öğrencilerin yönetimin kendileri ile ilgili karar süreçlerine katkıda bulunmasını sağlamak,
- Öğrenciler arası fırsat eşitliğini gözetmek,

- Öğrencilerin hak ve yükümlülüklerinin bilinci içinde hareket etmelerini sağlamak,
- Öğrencilerin uymaları gereken tüm kurallara kendi özdenetimleri ile uymalarını sağlamak.

d- Tedarikçi İlişkileri

- Tedarikçiler ile iş ilişkilerinde karşılıklı değer yaratmak,
- Tedarikçiler ile iletişimi, açık, doğrudan ve doğru bir şekilde yürütmek,
- Tedarikçi seçiminde objektif kriterler ile karar vermek,
- Tedarikçi denetimlerinde ve ziyaretlerinde tedarikçi tarafından talep edilen makul gizlilik ve iş güvenliği kurallarına uymak,
- Tedarikçilerle ilişkilerde Üniversite'nin etik değerlerini korumak.

e- Rakip ve Rekabet İlişkileri

- Mevzuatın izin verdiği sınırlar dışında, rakiplerle ya da diğer kişi ya da kuruluşlarla, doğrudan ya da dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan anlaşmalar ve uyumlu davranışları hangi şekilde olursa olsun yapmamak,
- Rakipler ile piyasa ve/veya rekabet koşullarını birlikte belirlemeye yönelik görüşme ve bilgi alışverişi yapmamak,
- Kurumu temsilen katılan dernek, meclis, oda, meslek birlikleri vb. toplantılar ile diğer özel veya mesleki toplantı ve görüşmelerde yukarıda belirtilen durumlara yol açabilecek veya bu şekilde nitelenebilecek her türlü görüşme ve işlemlerden kaçınmak.

f- Küresel Sorumluluk - Çevrenin Korunması

- Koç Üniversitesi'nin çevre politikalarını geliştirmek ve etkin uygulanmasını sağlamak.

g- Küresel İlkeler Sözleşmesi

Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi ile insan hakları, çalışma koşulları, çevre ve yolsuzlukla mücadele konularında belirlenmiş ilkelere uygun olarak ülkemiz ve dünyamız yararına hareket etmek, çalışanlarımız ve tedarikçilerimiz ile kurumsal vatandaşlık örneği göstermek.

4.3. Uyulması Gereken Etik Davranış Kuralları

"Koç Üniversitesi" adının profesyonellik, dürüstlük ve güvenle anılmasının devamı ve daha ileri noktalar taşınması, akademik ve idari çalışanlarımızın birincil sorumluluğudur. Bu çerçevede, Koç Üniversitesi çalışanlarından beklenenler:

- Hukuk kurallarına daima uymak,
- Temel etik ve insani değerler çerçevesinde görevlerini yerine getirmek,
- İşyerinde psikolojik taciz ve cinsel taciz de dahil olmak üzere, insan onurunu zedeleyen her türlü tutum ve davranışlardan kaçınmak,
- Her ne amaçla olursa olsun kişi ve kuruluşlardan hiçbir şekilde haksız kazanç ve çıkar sağlamamak, rüşvet almamak ve vermemek,
- Sürdürülen görevlerde, ilgili iş etiği kuralları ve bu kuralları destekleyen tüm uygulama prensiplerine uygun olarak hareket etmek,
- Açıkça yetkilendirilmedikçe Üniversite'yi taahhüt altında bırakacak bir davranışta, beyanda ya da yazışmada bulunmamak,
- Diğer çalışanları rahatsız edecek ve/veya zarara uğratacak davranışlarda bulunmamak, iş ahengini bozmamak,
- Üniversite'nin bilgi ve bilgi sistemleri de dâhil olmak üzere, tüm maddi ve gayri maddi varlıklarına şahsi malı gibi özen göstermek, bunları olası kayıp, zarar, yanlış kullanım ve Üniversite'nin etik değerlerine aykırı kullanım, suistimal, hırsızlık ve sabotajlara karşı korumak,
- Kurum kaynaklarını sadece ve sadece kurumla ilgili işler için kullanmak,
- Üniversite'nin, öğrencileri için etik emsal olacağı bilinci ile çalışmak ve bu sorumluluğa uygun hareket etmek.

a- Varlık ve Bilgi Yönetimi

Fikri Mülkiyet Hakları

- Yeni geliştirilen ürün, süreç ve yazılımların fikri mülkiyet haklarını teminat altına alabilmek için yasal olarak işlemlerin zamanında başlatılmasını ve tamamlanmasını sağlamak,
- Diğer kurumlara ait patent, telif hakları, ticari sırlar, marka, bilgisayar programları ya da diğer fikri ve sınai mülkiyet haklarının –bilerek- yetkisiz kullanımından kaçınmak.

Bilgi Yönetimi

- Hukuken zorunlu tüm kayıtların sağlıklı ve veri güvenliğine uygun bir şekilde tutulmasını sağlamak,
- Üçüncü kişilerden gelen 'Üniversite-için-gizli' kategorisine giren bilgi taleplerini, üst yönetim onayı olmadan cevaplamamak,
- Kurumun açıkladığı beyan ve sunduğu raporların gerçeğe uygun olması için gerekli titizliği göstermek.

b- Güvenlik ve Kriz Yönetimi

- Olası terör, doğal afet ve art niyetli girişimlere karşı kurum çalışanlarının, bilgi ve bilgi sistemlerinin, Üniversite'nin faaliyet alanlarının korunması için gerekli tedbirleri almak,

- Terör, doğal afet vb. olması durumunda oluşturulacak acil kriz yönetimi ile ilgili gerekli kriz planlamasını yapmak, bu yolla kriz anında minimum kayıpla sürekliliği sağlamak,
- Kurum varlıklarının çalınmasını veya zarara uğramasını önlemek için her türlü tedbiri almak.

c- Gizlilik

- Koç Üniversitesi'ne ait mali ve ticari sırların, Koç Üniversitesi'ne ait rekabet gücünü zayıflatacak bilgilerin, personel haklarının ve bilgilerinin, iş ortaklarıyla olan anlaşmaların "gizlilik" çerçevesi içinde olduğu bilinci ile hareket etmek, bunların korunmasını ve gizliliğini sağlamak,
- İş gereği öğrenilen bilgileri ve haiz olunan belgeleri, her ne amaçla olursa olsun kurum içi ve dışındaki yetkisiz kişi ve mercilerle paylaşmamak, spekülatif amaçlı (doğrudan veya dolaylı olarak) kullanmamak,
- Öğrenciler, mezunlar ve iş yapılan diğer kişi veya kurumlar ile ilgili kamuya açık olmayan bilgileri hiçbir şekilde öngörülen amaç dışında kullanmamak, gerekli izinleri almadan üçüncü kişiler ile paylaşmamak.

d- Çıkar Çatışmasından Kaçınmak

Çıkar çatışması; çalışanların görevlerini tarafsız ve çıkar beklentisi duymayacak şekilde icra etmelerini etkileyen ya da etkileyebilecek ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına ya da ilişkide buldukları kişi ya da kuruluşlara sağlanan ve sağlanabilecek güncel ya da potansiyel her türlü menfaate veya onlarla ilgili maddi ya da herhangi bir güncel ya da potansiyel şahsi çıkara sahip olmaları halini ifade eder.

e- Kendi veya Yakınları Lehine İşlem Yapmama

- Unvan ve yetkilerinden faydalanarak, kendileri, yakınları veya üçüncü kişiler lehine haksız menfaat sağlamamak,
- Yapılacak kişisel yatırımlarda, Koç Üniversitesi ile çıkar çatışması durumuna düşmemeye özen göstermek,
- Yapılacak kişisel yatırımların veya normal görev faaliyeti dışındaki uğraşların hâlihazırda devam eden Koç Üniversitesi'ndeki görevlerini yapmalarına zaman ayırma ve itina gösterme açısından engel olmamasına özen göstermek ve ana görevlere odaklanmayı önleyebilecek bu gibi durumların gerçekleşmesinden kaçınmak,
- Çalışan ile müşteri veya tedarikçi konumundaki kurumlarda aynı iş ile ilgili birinci derecede karar verme mevkiinde bulunan kişilerin birinci derece akraba olması durumunda üst amirine bilgi vermek.
- Çalışanlar, var ise bir şirkette hisse sahibi olmaları veya yatırımlarına iştirak etmeleri durumunu işe ilk girişleri sırasında bildirmek durumundadır. Bu konu adaylarla yapılacak iş görüşmelerinde özellikle sorgulanır.
- Çalışanlar, bu durumlarında olabilecek değişiklikleri ve benzeri çıkar çatışması olarak algılanabilecek konuları bir üst seviye amirine bildirir ve bu bilgilendirme en az iki üst seviye amire kadar iletilir.
- Ticari ilişki içinde bulunulan bir şirkette yakınlarının hisse veya maddi menfaat sahibi olmasının öğrenilmesi durumunda üst amirine bilgi vermek.

f- Temsil ve Organizasyon Davetlerine Katılım

İş ilişkisi içerisinde bulunulan veya bulunulma potansiyeli taşıyan kişi veya kurumların gerçekleştirdiği genel katılıma açık; konferans, resepsiyon, tanıtım etkinlikleri, seminerler vb. dışındaki, karar almada etkileyici olan veya öyle algılanabilecek sportif faaliyetler, yurt içi / dışı geziler, vb. davetlere katılım yetkili birim amirlerinin onayına tabidir.

g- Hediye Almak ve Vermek

Üniversite ile iş ilişkisi kurmak ya da sürdürmek isteyen özel ya da resmi kişi ve kuruluşlarla olan ilişkilerin yürütülmesinde;

- Ticari gelenek, örf ve adetlere uygun şekilde verilen ya da hatıra / promosyon niteliğindeki malzemeler dışında, bir usulsüzlüğün varlığı izlenimi yaratan, bağımlılık ilişkisine neden olabilecek ya da öyle algılanabilecek herhangi bir hediyeyi kabul ve teklif etmemek,
- Tedarikçilerden, öğrencilerden, Koç Topluluğu şirketlerinden veya üçüncü kişilerden etik bakımdan uygunsuz ve/veya çıkar çatışmasına yol açabilecek hiçbir indirim ya da menfaat talep etmemek, üçüncü kişilere teklif etmemek, teklif edildiğinde kabul etmemek.

h- İşten Ayrılanların Üniversite İle İş Yapması

Görevinden ayrıldıktan sonra Üniversite ile iş yapılması durumunda, Üniversite menfaatleri çerçevesinde hareket edilmesi, iş ahlakı ve etik kurallara riayet edilmesi, süreç öncesi ve sonrasında çıkar çatışmalarına izin verilmemesi gereklidir.

i- İçerden Bilgi Ticareti (Insider Trading)

Üniversite'ye ait her türlü gizli bilgiyi kullanarak veya üçüncü şahıslara vererek, herhangi bir ticari menfaat elde etmeye çalışmanın (insider trading) hukuken suç sayıldığını bilmek ve kesinlikle teşebbüs etmemek.

j- İş Sağlığı ve Güvenliği

- Üniversite, faaliyet alanlarında ve çalışma esnasında, iş sağlığı ve güvenliğini tam anlamıyla sağlamayı hedeflemiştir. Çalışanlar bu amaçla konulan kurallara uygun hareket ederler ve gerekli önlemleri alırlar.
- Çalışanlar ve kurum bakımından tehlike arz eden veya yasa dışı nitelikteki hiçbir eşya ya da maddeyi Üniversite faaliyet alanlarında bulundurmamaklardır.
- Çalışanlar, geçerli bir doktor raporuna istinaden bulundurulmaları hariç, işyerinde uyuşturucu, bağımlılık yapıcı, akli veya fiziksel melekeleri kısıtlayıcı ya da ortadan kaldıran maddeleri bulundurmamak, bu tür maddelerin etkisi altındayken iş yerinde ve iş kapsamında çalışma yapmayacaklardır.

k- Siyasi Faaliyet Yasağı

Üniversite siyasi partiler, politikacılar ya da siyasi adaylara bağlı yapmaz. Bu konularda, Üniversite alanlarının sınırları içerisinde gösteri, propaganda ve benzeri maksatlı faaliyetlere izin verilmez, Üniversite kaynakları (araç, bilgisayar, e-posta gibi) siyasi amaçlı faaliyetlere tahsis edilemez.

5. YÖNTEM

5.1. İhlallerin Bildirim Yükümlülüğü

Çalışanlar, Koç Üniversitesi Etik Davranış Kuralları'nın ya da Üniversite'nin tabi olduğu mevzuatın ihlal edildiğini öğrenir veya şüphelenirse bunu üst amirine (ilk yöneticisine) ya da duruma göre bir üst yöneticisine ve/veya Rektör'e iletmekle yükümlüdürler.

Çalışanların bu bağlamda yaptıkları bildirimlerin üçüncü şahıslar tarafından öğrenilmesi kesinlikle önlenemezdir.

Bildirim mekanizmasının Üniversite menfaati doğrultusunda olması gözetilmelidir.

Bildirimde bulunanların, ihbar edilen hakkında dedikodu yapması veya kariyerini olumsuz etkilemeye çalışması gibi niyetlerden arınmış olması çok önemli bir husustur. Bu bakımdan ihbar ve soruşturma sürecinde gizlilik, objektiflik ve etik kurallara uyum son derece kritik bir konudur. Hem bildirimde bulunanın hem de konuyla ilgili süreci yöneten kişilerin bu konuya azami önem ve dikkat göstermesi zorunludur. İhlallerin hukuken suç sayıldığı durumlarda, Üniversite hukuken tabi tutulduğu yükümlülükleri yerine getirir. Yalan ve/veya iftira niteliğinde kasıtlı bildirimler tespit edildiğinde, etik kural ihlali olarak yorumlanır ve gereken yaptırımlar uygulanır.

5.2. Disiplin Uygulaması

Etik Davranış Kural ihlalleri sonrasında aşağıdaki disiplin cezaları uygulanır:

- Eğer bilerek yapıldığı tespit edilen bir suistimal söz konusu ise işten çıkarma (İş Kanunu'nun ilgili maddeleri uyarınca) ve gerekli görülürse veya hukuken zorunlu ise yasal yollara başvurulur. Bilerek suistimal yapan kişinin, geçmişte yaptığı faydalı işler, alınan karar üzerinde kısmen veya tamamen bir af sebebi oluşturamaz.
- Suistimal yoksa ya da bilmeyerek ve dikkatsizlik veya özensizlikten doğan ihmal söz konusu ise ve açık hukuka aykırılık yoksa, davranışın etkisine ve boyutuna uygun sözlü veya yazılı uyarı verilir.

NOTLAR

Rumelifeneri Yolu 34450 Sarıyer / İstanbul
T: +90 (212) 338 1000 **F:** +90 (212) 338 1289
www.ku.edu.tr

